

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ
УКРАЇНИ
ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА ЧАСТИНА
А0105**

Код ЄДРПОУ 22991037

“ ” 2025 р.

№ 116/2/1/6

вулиця Дегтярівська, 19, м. Київ, 04119

В управлінні персоналу штабу Командування Сухопутних військ Збройних Сил України за дорученням та в межах повноважень розглянуто Ваше звернення від 05.09.2025 до Генерального штабу Збройних Сил України стосовно надання інформації з деяких питань військового обліку.

Вкотре інформуємо, що регулювання відносин між державою і громадянами України у зв'язку з виконанням ними конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, а також визначення загальних засад проходження в Україні військової служби здійснюється Законом України “Про військовий обов'язок і військову службу” (далі – Закон).

Відповідно частини дев'ятої статті 1 Закону військовозобов'язані – це особи, які перебувають у запасі для комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави.

Відповідно до статті 27 Закону у запас Збройних Сил України та інших військових формувань зараховуються громадяни України, які придатні за станом здоров'я до проходження військової служби в мирний або воєнний час і не досягли граничного віку перебування в запасі. Вони перебувають на військовому обліку в відповідних районних (міських) територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки та відповідних органах інших військових формувань.

Відповідно до положень статті 28 Закону граничний вік перебування у запасі другого розряду є граничним віком перебування у запасі та у військовому резерві і у відповідності до частини другої статті 28 для військовозобов'язаних, які перебувають у запасі та мають військові звання рядового, сержантського і старшинського складу становить 60 років, у відповідності до частини 3 статті 28 для осіб молодшого та старшого офіцерського складу – 60 років, вищого офіцерського складу – 65 років.

Відповідно до статті 125 Конституції України Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України.

Положеннями статті 13 Закону України “Про судоустрій і статус суддів” визначено обов'язковість судових рішень, зокрема, висновки щодо застосування норм права, викладені у постановках Верховного Суду, є

обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права.

Висновки щодо застосування норм права, викладені у постановках Верховного Суду, враховуються іншими судами при застосуванні таких норм права.

Так, правова позиція Верховного Суду щодо взяття на військовий облік військовозобов'язаних, осіб, які були раніше виключені з нього за досягненням граничного віку перебування в запасі, викладена у Постанові Верховного Суду по справі №820/3113/17 від 17.02.2020.

Що стосується Вашого питання про відсутність обов'язку у осіб, які досягли 25-річного віку, щодо прибуття до територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки для постановки на військовий облік військовозобов'язаних та проходження військово-лікарської комісії, то слід звернутися до положень статті першої Закону, якими чітко визначено поняття «військовий обов'язок» та його виконання полягає в дотриманні військовозобов'язаними порядку і правил військового обліку.

У силу наведеного, звертаємо Вашу увагу на обов'язки, покладені на призовників, військовозобов'язаних та резервістів Правилами військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів до Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1487 (із змінами) (далі – Порядок).

Крім того, призовники, військовозобов'язані та резервісти за порушення правил військового обліку та законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, зіпсуття або недбале зберігання військово-облікових документів, яке спричинило їх втрату, притягуються до адміністративної відповідальності згідно із Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Громадяни, які ухиляються від військового обліку, навчальних (перевірочних) або спеціальних зборів, від призову на базову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період, несуть кримінальну відповідальність.

Отже, органи військового управління, відповідно до покладених завдань, організовують внесення інформації до Єдиного державного реєстру призовників, військовозобов'язаних та резервістів у тридцятиденний строк після досягнення призовниками 25-річного віку без їх виклику до районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки про зняття їх з військового обліку призовників та взяття на облік військовозобов'язаних з одночасним присвоєнням військового звання “солдат (матрос) запасу” та зазначенням другої категорії запасу.

Призов військовозобов'язаних на військову службу під час мобілізації проводиться в порядку, визначеному Законами України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію”, “Про військовий обов'язок і військову службу” та

Порядком проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.2024 № 560 (із змінами).

Пунктом 52 Порядку визначено, що закордонні дипломатичні установи України під час особливого періоду інформують військовозобов'язаних та резервістів, які не мають відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, та сприяють їх поверненню в Україну, повідомляють про взяття на постійний або тимчасовий консульський облік або зняття з нього призовників, військовозобов'язаних та резервістів відповідним районним (міським) територіальним центрам комплектування та соціальної підтримки за місцем перебування їх на військовому обліку за списком засобами системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів (до впровадження такої електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів повідомлення здійснюється у семиденний строк з дати взяття на постійний або тимчасовий консульський облік або зняття з нього на офіційну адресу електронної пошти органу ведення військового обліку, яка розміщена на його офіційному веб-сайті).

Військовий облік громадян України, які постійно або тимчасово перебувають за кордоном, здійснюється районними (міськими) територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки, органами СБУ, відповідними підрозділами розвідувальних органів на загальних засадах.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.1995 № 57 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.08.2010 № 724) затверджені Правила перетинання державного кордону громадянами України (далі – Правила), які визначають порядок та умови перетинання громадянами України державного кордону.

Правилами визначені категорії громадян, які у разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану, мають право перетинати державний кордон.

Положеннями Закону України “Про Державну прикордонну службу України” визначено, що здійснення в установленому порядку прикордонного контролю і пропуску через державний кордон України, є основними функціями Державної прикордонної служби України.

Тимчасово виконуючий обов'язки
начальника управління персоналу
штабу Командування Сухопутних
військ Збройних Сил України

Віктор ХОДОТ